



**T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI**

**TRABZON BÜYÜKŞEHİR  
BELEDİYESİ**

**2016 YILI**

**SAYIŞTAY DENETİM RAPORU**

Eylül 2017



## İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	4
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU .....	4
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI .....	5
5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI .....	6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ .....	13
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER.....	14
8. EKLER .....	24



## **KISALTMALAR**

**KDV** Katma Değer Vergisi

**GHS** Geçiş Hakkı Sağlayıcısı

**ÜFE** Üretici Fiyatları Endeksi

**EHABS** Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi

**YİGŞ** Yapım İşleri Genel Őartnamesi

**TRABRİKAB** Trabzon ve Rize İli Yerel Yönetimleri Katı Atık Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği

**TİSKİ** Trabzon İçme Suyu ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü



## **TABLULAR LİSTESİ**

**Tablo 1: 2014 – 2016 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri**

**Tablo 2: 2014 – 2016 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri**

**Tablo 3: 2016 Yılı Bütçe Giderleri Tahmini ve Gerçekleşme Durumu**

**Tablo 4: 2016 Yılı Bütçe Gelirleri Tahmini ve Gerçekleşme Durumu**





## 1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Trabzon Büyükşehir Belediyesinde mali iş ve işlemler, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'yla getirilen tahakkuk esaslı muhasebe sistemine uygun olarak düzenlenmekte ve uygulamalar, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyi açısından dağılımı, aşağıda Tablo 1'de yer almaktadır.

<b>Tablo 1: 2014 – 2016 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri</b>			
<b>GİDER TÜRÜ</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>
PERSONEL GİDERLERİ	40.015.715,56	27.071.271,57	33.313.032,85
SOSYAL GÜVENLİK PRİMİ GİDERLERİ	7.666.779,44	4.444.965,11	5.250.869,59
MAL VE HİZMET ALIMLARI	101.158.911,28	127.905.935,15	204.669.384,91
FAİZ GİDERLERİ	3.589.489,42	3.284.039,29	3.926.323,17
CARİ TRANSFERLER	9.678.678,71	8.261.252,76	12.248.448,13
SERMAYE GİDERLERİ	49.167.052,42	92.278.920,66	150.537.820,89
SERMAYE TRANSFERLERİ	0,00	0,00	0,00
BORÇ VERME	2.500.000,00	5.978.999,80	0,00
<b>BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI</b>	<b>213.776.626,83</b>	<b>269.225.384,34</b>	<b>409.945.879,54</b>

Tablo 1'de gösterildiği üzere, bütçe giderleri, bir önceki yıla göre 2016 yılında yaklaşık %52 oranında artış göstermiştir. 2016 yılında sermaye transferlerinde bir değişiklik olmazken, borç verme kaleminde azalış, diğer bütün kalemlerde ise bir önceki yıla göre artış meydana gelmiştir.

<b>Tablo 2: 2014 – 2016 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri</b>			
<b>GELİRİN TÜRÜ</b>	<b>2014</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>
VERGİ GELİRLERİ	16.305.878,22	8.128.727,88	8.806.274,68
TESEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	32.669.802,80	26.448.128,02	37.134.054,50
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	11.051.210,78	9.019.601,21	16.478.468,76
DİĞER GELİRLER	171.471.771,55	239.066.733,23	251.339.984,55

SERMAYE GELİRLERİ	679.170,11	24.038.015,08	31.617.540,00
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	232.177.833,46	306.701.205,42	345.376.322,49
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI	184.274,78	364.680,35	109.029,24
<b>NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI</b>	<b>231.993.558,68</b>	<b>306.336.525,07</b>	<b>345.267.293,25</b>

Bütçe gelirlerinin ekonomik açıdan seyrini gösteren Tablo 2'deki veriler dikkate alındığında, diğer gelirlerdeki artışla birlikte net bütçe gelirleri, bir önceki yıla göre 2016 yılında yaklaşık %13 oranında artış göstermiştir. Gelir düzeyindeki artış normal düzeyde kabul edilebilirken özellikle yatırım harcamalarındaki artışlardan dolayı 2016 yılı giderlerinin gelirlerinden fazla olduğu görülmüştür.

Trabzon Büyükşehir Belediyesi 2016 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri Tablo 3 ve Tablo 4'te gösterilmektedir. Buna göre 2016 yılında bütçe giderleri, tahmini bütçeye göre %85,50 seviyesinde gerçekleşmiş ve tüm kalemlerde tahmini bütçenin altında seyretmiştir. En yüksek gider kalemini oluşturan mal ve hizmet alımlarında gerçekleşme oranı %94,77 oranında kalırken, sermaye giderleri %75,55, personel giderleri ise %91,58 düzeyinde gerçekleşmiştir.

GİDER KODU	GİDER AÇIKLAMASI	BÜTÇE	GERÇEKLEŞEN	BÜTÇEYE GÖRE GERÇEKLEŞME ORANI	GİDER KALEMİNİN GERÇEKLEŞEN TOPLAM GİDERE ORANI
1	PERSONEL GİDERLERİ	36.377.750,00	33.313.032,85	%91,58	%8,13
2	SOSYAL GÜVENLİK PRİMİ GİDERLERİ	5.732.000,00	5.250.869,59	%91,61	%1,28
3	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	215.973.637,83	204.669.384,91	%94,77	%49,93
4	FAİZ GİDERLERİ	4.110.000,00	3.926.323,17	%95,53	%0,96
5	CARİ TRANSFERLER	16.906.773,50	12.248.448,13	%72,45	%2,99
6	SERMAYE GİDERLERİ	199.242.980,87	150.537.820,89	%75,55	%36,72
7	SERMAYE TRANSFERLERİ	0,00	0,00		
8	BORÇ VERME	0,00	0,00		
9	YEDEK ÖDENEKLER	1.105.000,00	0,00		
<b>TOPLAM</b>		<b>479.448.142,20</b>	<b>409.945.879,54</b>	<b>%85,50</b>	

2016 yılında gerçekleşen bütçe gelirleri, yılı tahminine göre %101,25 seviyesinde gerçekleşmiştir. Tablodan da görüleceği üzere Trabzon Büyükşehir Belediyesinin en büyük geliri, başta İller Bankası payı ile faiz gelirleri olmak üzere, diğer gelirler kaleminden oluşmaktadır. Diğer gelirler kaleminin 2016 yılındaki gerçekleşme oranı %100,13'tür. 2016 yılında gelir kalemleri içinde en büyük sapma, tüm bütçe gelir kalemleri içinde %2,55'lik paya sahip olan vergi gelirlerinde ortaya çıkmıştır. Teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde ise tahmin-gerçekleşme oranı %103,22 seviyesinde gerçekleşmiştir.

**Tablo 4: 2016 Yılı Bütçe Gelirleri Tahmini ve Gerçekleşme Durumu**

GELİR KODU	GELİR AÇIKLAMASI	BÜTÇE	GERÇEKLEŞEN	BÜTÇEYE GÖRE GERÇEKLEŞME ORANI	GELİR KALEMİNİN GERÇEKLEŞEN TOPLAM GELİRE ORANI
1	VERGİ GELİRLERİ	9.997.000,00	8.806.274,68	88,09	2,55
3	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	35.976.000,00	37.134.054,50	103,22	10,76
4	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	8.750.000,00	16.478.468,76	188,33	4,77
5	DİĞER GELİRLER	251.002.000,00	251.339.984,55	100,13	72,80
6	SERMAYE GELİRLERİ	35.700.000,00	31.617.540,00	88,56	9,16
8	ALACAKLARDAN TAHSİLAT				
9	RED VE İADELER (-)	425.000,00	109.029,24	25,65	0,03
<b>TOPLAM</b>		<b>341.000.000,00</b>	<b>345.267.293,25</b>	<b>101,25</b>	

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,

- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

## **2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU**

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

## **3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU**

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

#### **4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI**

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

## 5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

### **BULGU 1: Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Uyulmaması**

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükümleri kapsamında Trabzon Büyükşehir Belediyesine devri yapılan taşınmazların kayıt altına alınma işlemleri mevzuata uygun şekilde yapılmamıştır.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in kayıt ve kontrol işlemlerine ilişkin açıklamaların olduğu 5’inci maddesinde; Tapuda kayıtlı olan taşınmazlar başlığı altında yer alan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden belirtilen diğer taşınmazların da iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı belirtilmiştir.

Yönetmelik'in kayıt şeklinin düzenlendiği 7’nci maddesine göre; Kamu idaresi taşınmazları için Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu, Orta Malları Formu ve Genel Hizmet Alanları Formunun düzenlenmesi gerekmektedir. Yönetmelik'e göre; Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formların taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilmesi ve mali hizmetler birimince konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmazlara ilişkin adet, yüzölçümü ve değer toplamlarının belirtildiği taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması gerekmektedir.

Aynı Yönetmelik'in geçici 1’inci maddesinde; maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazların bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden kayıtlara alınacağı ve taşınmazların fiili envanterinin emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30.9.2014 tarihine kadar tamamlanacağı ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedileceği belirtilmiştir.

6360 sayılı Kanun ile Belediyeye devri yapılan 3270 adet taşınmazın yüzölçümü toplamı 4.963.456,58 m<sup>2</sup>’dir. Bu taşınmazların 4.487.301,78 m<sup>2</sup>’si emlak vergi değeri üzerinden

muhasabe kayıtlarına alınmış ancak muhasabe kayıtlarına alınan taşınmazlar için Yönetmelik'te öngörülen formlar ve icmal cetvelleri oluşturulmamıştır. Muhasebe kayıtlarına alınmayan 476.154,80 m<sup>2</sup>'lik taşınmazın emlak vergi değeri toplamı 50.800.070,60 TL'dir. Söz konusu taşınmazların muhasabe kayıtlarına alınmaması 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı ile 500 Net Değer Hesabı'nın olması gerekenden 50.800.070,60 TL eksik olarak bilançoda yer almasına neden olmuştur.

**Kamu idaresi cevabında;** "Belediyemizin 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükümleri kapsamında taşınmaz devir işlemleri halen devam etmektedir. Bu taşınmazların büyük kısmı mezarlık alanları ile ilgilidir. Bu hususla ilgili düzelme ve kayıtlar yapılacaktır." denilmektedir.

**Sonuç olarak** Kurum tarafından 6360 sayılı Kanun kapsamında taşınmaz devir işlemlerinin devam ettiği ve bu hususla ilgili düzeltme ve kayıtların yapılacağı belirtilmiştir. Ancak devredilen mevcut taşınmazların 50.800.070,60 TL'lik bölümü muhasabe kayıtlarında yer almadığından 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı ile 500 Net Değer Hesabı olması gerekenden 50.800.070,60 TL eksik olarak bilançoda yer almıştır.

## **BULGU 2: Trabzon Büyükşehir Belediyesinin Toplu Ulaşım Hizmetinden Elde Ettığı Gelirin Gerçek Tutarı Yansıtması**

Trabzon Büyükşehir Belediyesi ile Antkart Kart Teknoloji Hizmetleri A.Ş. (Antkart) arasında 04.06.2010 tarihinde 10 yıl süreli 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca Akıllı Kart ile Kullan At Bilet ile Toplu Taşıma Elektronik Ücret Toplama ve Araç Takip Sistemlerinin Kurulması ve İşletilmesi İşine ait sözleşme imzalanmıştır. Sözleşme konusu işe ait kira bedelinin 1.475.000,00 TL olduğu, bu bedelin İdari Şartnamedeki Hükümler çerçevesinde 5 yıl eşit taksitler halinde ödeneceği hususları sözleşmede düzenlenmiştir. Yine ihaleye ait İdari Şartnamede yüklenici Akıllı Kart ve Kullan At Biletler ile yapılan biniş hasılat tutarının yüzde sekizinin (%8) yüklenici payı olarak düşüldükten sonra kalan yüzde doksan ikisinin (%92) Büyükşehir Belediyesi hesabına yatırılacağı belirtilmiştir.

Antkart A.Ş. ile yapılan sözleşmeden sonra 28.03.2011 tarihinde taraflarca Havuz Hesap İşleyişi, Hakediş Ödemeleri ve Hesaplaşma Tekniği Hakkında Protokol yapılmış ve

sistemin işleyişine ait banka hesapları ve bunlar arasındaki para transferlerinin düzeni oluşturulmuştur. 29.06.2016 tarihinde idarece; Yüklenici tarafından kendisine bildirilen alacaklarının bir kısmının ödenmediği gerekçesiyle sözleşme feshedilmiş ancak tasfiye işlemi yapılmamıştır. Bu konuda yalnızca ödenmeyen tutarlara ilişkin olarak alacak davası açılmıştır.

Yukarıda bahsedilen Havuz Hesap İşleyişi, Hakediş Ödemeleri ve Hesaplaşma Tekniği Hakkında Protokol hükümleri incelendiğinde;

—Yükleniciye ait Vakıfbank nezdindeki... 7097 nolu hesaba (Havuz hesap olarak adlandırılmaktadır) bayiler tarafından Antkartlara yapılan her türlü dolun miktarının ve satılan bilet tutarının aktarılması,

—Biniş hasılat raporlarından elde edilen biniş hasılat tutarının havuz hesaptan yine yükleniciye ait Vakıfbank nezdindeki... 1120 IBAN nolu hesaba (Hakediş hesabı) aktarılması,

—Hakediş hesabından da yüklenici payı düşüldükten sonra Trabzon Büyükşehir Belediyesine ait yine Vakıfbank nezdindeki... 4682 IBAN nolu hesaba biniş hasılatının aktarılması kararlaştırılmıştır.

Protokolde bu hesaplardan, hatalı işlemler ve protokolde öngörülen ödemeler dışında para hareketi olamayacağı belirtilmiş ve böylelikle söz konusu hesapların yalnızca ihale konusu iş için kullanılması ve sisteme ait tüm parasal bilgilerin bu hesaplardan elde edilebilmesi amaçlanmıştır.

Söz konusu banka hesap ekstreleri için başlangıcından itibaren incelendiğinde, Havuz hesabına yoğunluklu olarak yine Yükleniciye ait Vakıfbank nezdindeki... 0060 nolu hesap ile yine Yükleniciye ait İş Bankası nezdindeki... 7282 nolu hesaptan para aktarımı yapıldığı tespit edilmiştir. Bu hesapların da ekstrelerinin incelenmesi sonucunda, bayiler tarafından dolun yapabilmek amacıyla Havuz hesabından ziyade esasen bu iki hesaba para yatırıldığı anlaşılmıştır.

Akıllı kart sisteminde iki tür kat bulunmaktadır: Kullan at kartlar (Manyetik Kartlar) ve yükleme yapılabilen akıllı kartlar. Tek kullanımlık kartlar bedeli karşılığında bayilerce yolculara satılan kartlardır. Yükleme yapılabilen kartlar ise bayi pos cihazından yükleme yapılan kartlardır.

Havuz hesabına yapılan ödeme kadar bir tutar banka tarafından bayi pos cihazına



yüklenmektedir. Bayi pos cihazından da yükleme yapılabilen yolcu kartlarına dolun yapılmaktadır. Dolayısıyla Havuz hesabına yatırılan bedel karşılığı tutarın bayi pos cihazı, kullan at kartlar veya yükleme yapılan kartlarda bulunması gerekir. Yolcu kartlarının kullanımı ile birlikte kullanılan tutar kadarki kısmı Hakediş hesabında takip edilmekte ve Havuz hesabından bu hesaba aktarılıp, %92 Belediyeye %8 yüklenici hesabına aktarılmaktadır.

Kısaca özetlemek gerekirse bayi pos cihazına yükleme yapmak için bankaya para yatırmaktadır. Yolcular bayiye giderek akıllı kartlarına yükleme yapmaktadır. Yolcular kartlarına yükleme yaptıklarında bu tutar kadar bayinin bakiyesi azalır. Yolcular toplu taşıma araçlarını kullandığında akıllı kartlarından biniş bedeli otomatik olarak düşer. Gün sonunda toplu taşımayı kullanan kişiler ve bunların ödedikleri tutarlar sistem aracılığıyla tespit edilir. Sistem tarafından belirlenen günlük hasılat belediye hesaplarına aktarılmaktadır.

Herhangi bir tarihte bankada pos hesabında olması gereken para mevcudu ise bayilerin pos cihazlarındaki bakiye ve yolcuların akıllı kartlarındaki bakiye ile satılan ama henüz kullanılmayan kullan at kartların değeri toplamı olması gerekmektedir.

Buna göre fesih tarihi itibarıyla; Havuz hesabında bulunan tutarın; bayilerin pos bakiyesi ve akıllı kart bakiyesi ile kullanılmayan kullan at kart toplamına eşit olması gerekir.

Ancak Sözleşmenin feshedilmesi sonrasında tasfiye işlemi yapılmadığından;

1) Havuz hesabında bulunan tutar tespit edilememiştir. Zira bayilerce havuz hesabı dışında da Yüklenici hesaplarına da yükleme yapıldığı için havuz hesabına yatırılan toplam tutarın tespiti için Yüklenici adına Havuz hesabının bulunduğu Vakıfbank ve diğer bankalarda açılan hesapların da incelenmesi gerekir.

2) Havuz hesabında protokol hükümlerine aykırı olarak hatalı işlemler ve protokolda öngörülen ödemeler dışında da para hareketi yer almaktadır.

3) Akıllı kartlarda bulunan tutar tespit edilememiştir. Sözleşmenin fesih tarihinde bayilerce yükleme yapılan kart sayısı bilinmediği gibi bu kartlarda bulunan tutar da tespit edilememiştir. Ancak; Sözleşme feshedildikten sonra, söz konusu iş bu defa 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihale edilerek farklı bir yükleniciyle sözleşme imzalanmıştır. Sözleşmesi feshedilen Yüklenici tarafından kullanıcılara satılan ve içerisine dolun yapılan kartlar yeni kurulan sistemde kullanılamaz hale geldiğinden kart kullanıcılarının kartları yeni sisteme göre

yenilenmiş ve kullanıcıların eski kartlarına yapılmış olan dolumlardan fesih tarihi itibarıyla kullanılmayan tutar, yenilenen kartlara yüklenerek sistemin devamlılığı sağlanmıştır. Bu şekilde yeni kartlara yapılan dolum tutarı, kart yenileme süresi dolmadığı halde, 31.12.2016 tarihi itibarıyla 720.047,90 TL'dir.

4) Tek kullanımlık kartların tutarı tespit edilememiştir.

Belediye toplu ulaşım hizmetinin işletilmesi işinde; Sözleşme ve sözleşmeye ek olarak düzenlene Protokolde; belediye gelirlerini garantiye alacak, kayıp kaçağı önleyecek ve hakkın kötüye kullanımına sebebiyet vermeyecek bir sitem kurulmadığından; bayi pos cihazlarına yapılan yükleme tutarı ve bakiyesi ile bayilerce havuz hesabına yatırılan tutar, yolcu kart sayısı ile bakiye tutarlar tespit edilememiştir. 31.12.2016 tarihi itibarıyla havuz hesabından herhangi bir bakiye devralınmadığı halde, akıllı kartlara bakiye olarak kalan ve yüklenici uhdesinde kalan 720.047,90 TL, toplu ulaşım hizmetlerinden elde edilen gelirin gerçek tutarı göstermediğini kanıtlamaktadır.

Trabzon Büyükşehir Belediyesinin toplu ulaşım hizmetinden elde ettiği gelirin gerçek tutarı yansıtmadığı düşünülmektedir.

**Kamu idaresi cevabında;** "Belediyemiz ile Antkart Kart Teknoloji Hizmetleri A.Ş. arasında alacak davası devam etmekte olup mahkeme sonucuna göre gerekli düzeltme işlemleri yapılacaktır." denilmektedir.

**Sonuç olarak** Kurum tarafından bulguda belirtilen hususun dava konusu olduğu ifade edilmişse de dava dosyasının incelenmesi sonucunda ilgili tutarın ve bulguya konu edilen hususun dava dilekçesinde yer almadığı görülmüştür. Dava sürecinin devam etmesi ve bulguda belirtilen hususu da kapsamaması nedeniyle 600 Gelirler Hesap alanında yer alan tutarın gerçeği yansıtmadığı görülmüştür.

### **BULGU 3: Kurum Tarafından Ödenen Ancak Katma Değer Vergisi Kanununa Göre İndirilmesi Mümkün Olmayan Vergilerin İndirim Konusu Yapılması**

Kurumun ödediği ancak Katma Değer Vergisi (KDV) Kanunu'na göre indirilemeyecek Katma Değer Vergisi 191 nolu İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedilmiştir.

3065 sayılı KDV Kanunu'nun 30'uncu maddesinde vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyeceği ifade edilmektedir.

KDV Genel Uygulama Tebliği'nin "B.2-Kamu Kurum ve Kuruluşları, Dernek ve Vakıflar ile Mesleki Kuruluşların Vergilendirilmesi" başlıklı bölümünde, belediyelerin vergilendirilmesine ilişkin olarak "...ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri vergiye tabi değildir..." ifadelerine yer verilerek belediyelerin kuruluş amaçlarına uygun ticari niteliği bulunmayan faaliyetlerinin, verginin konusuna dâhil edilmediği belirtilmiştir. Dolayısıyla Belediye sadece vergiye tabi hizmetlerini ifa etmek için aldığı mal ve hizmet için ödediği KDV'yi hesaplanan KDV'sinden indirebilir.

Bu hükme paralel olarak, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 191 İndirilecek KDV Hesabının işleyişine ilişkin açıklamaların olduğu 154'üncü maddesinde de "*Kurumların katma değer vergisi tahsilatı yaptıkları faaliyetleri ile ilgili mal ve hizmet alımları nedeniyle yapılan giderin, ... , indirilecek katma değer vergisi tutarı bu hesaba borç kaydedilir*" hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri belediyelerin indirim konusu yapabilecekleri uygulamaları genel hatlarıyla belirlenmiştir. Ancak Trabzon Büyükşehir Belediyesi peyzaj alanlarının bakımı, çocuk parkı yapımı, TS logo alımı vb harcamaları indirim kapsamında olmamasına rağmen 191 İndirilecek KDV Hesabına kaydetmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 190 Devreden KDV, 191 İndirilecek KDV ve 391 Hesaplanan KDV Hesaplarıyla ilgili maddelerinde, ay sonlarında, Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı ile İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının borç bakiyeleri toplamı, Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının alacak bakiyesinden fazla ise, sonraki döneme Devreden Katma Değer Vergisi tutarı 190 nolu hesaba borç kaydedileceği aksi halde ödenmesi gereken tutarın 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına alacak kaydedilmesi ve vadesinde ödenmesi gerektiği belirtilmektedir.

İndirim konusu yapılmaması gereken vergilerin 191 nolu Hesaba kaydedilmesi; 190 nolu Devreden KDV Hesabının olması gerekenden yüksek tutarlarda, 630 nolu Giderler Hesabının ise olması gerekenden daha düşük tutarlarda bilançoda yer almasına ve dolayısıyla

Faaliyet Sonuçları Tablosunda yer alan tutarın da gerçeği yansıtmamasına neden olmaktadır. Belirtilen nedenlerden dolayı 2016 yılı bilançosunda 190 nolu Hesapta yer alan 26.343.629,41 TL gerçeği yansıtmamaktadır.

**Kamu idaresi cevabında;** "Belediyemiz bütün harcamalarına ait KDV'yi indirim konusu yapmamakta, sadece KDV tahsil eden birimlere ait olan harcamaların KDV'sini 191 İndirilecek KDV Hesabında izlemekte ve indirim konusu yapmaktadır. Uygulama aşamasında sehven bazen hatalı kayıtlar yapılmakta olup bu hataların en aza indirilmesi için gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

**Sonuç olarak** Bulguda örnek olarak belirtilen peyzaj alanlarının bakımı, çocuk parkı yapımı ve Ts logo alımı vb. harcamalara ait KDV'nin sehven indirim konusu yapıldığı ve bundan sonraki uygulamalarda gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtilmiştir. Ancak bundan sonraki uygulamalarda bu hatanın yapılmayacak olması 2016 yılı mali tablolarına etki etmeyecektir. Dolayısıyla KDV indirimi kapsamında olmayan harcamaların 191 İndirilecek KDV hesabına kaydedilmesi 190 nolu Devreden KDV Hesabının olması gerekenden yüksek tutarlarda, 630 nolu Giderler Hesabının ise olması gerekenden daha düşük tutarlarda muhasebe kayıtlarında yer almasına ve dolayısıyla Faaliyet Sonuçları Tablosunda yer alan tutarın da gerçeği yansıtmamasına neden olmaktadır.

## 6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Trabzon Büyükşehir Belediyesinin 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

## 7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

### **BULGU 1: 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Çerçevesinde Hizmet Alımı Yoluyla Çalıştırılan İşçilere Ödenen Kıdem Tazminatları İçin Karşılık Ayrılmaması**

Belediye bünyesinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu çerçevesinde hizmet alımı yoluyla çalıştırılan işçilere ödenmesi öngörülen kıdem tazminatı tutarları 372 Kıdem Tazminatları Karşılıkları Hesabına kaydedilmemiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin; "372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı" başlıklı 281'inci maddesinde; "*Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.*" denilmektedir. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 112'nci maddesinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatlarının belirtilen şartların oluşması durumunda ilgili kamu kurum veya kuruluşları tarafından ödeneceği hüküm altına alınmıştır. Ancak Belediyenin 2016 yılı içerisinde bünyesinde çalışan taşeron işçilere ödediği kıdem tazminatı toplam tutarı 288.905,97 TL olmasına rağmen 372.03 Taşeron İşçilerin Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabında herhangi bir karşılık ayrılmamış ve mali tablolarda söz konusu hesap belirtilen tutarda eksik yer almıştır

**Kamu idaresi cevabında;** "Bu husus 2017 yılsonu işlemlerinde düzeltilecektir." denilmektedir.

**Sonuç olarak** Kurum tarafından 2017 yılı sonu itibariyle kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılacağı belirtilmiştir. Kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılması ve 372 Kıdem Tazminatları Karşılıkları hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

### **BULGU 2: Otopark Gelirlerinin İlçe Belediyelerine Dağıtılmaması**

Büyükşehir Belediyesi tarafından işletmek, işlettirilmek veya kiraya vermek suretiyle elde edilen otopark gelirlerinin %50'si nüfusları oranında ilçe belediyelerine dağıtılmamıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesinin (f) bendi uyarınca karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek büyükşehir belediyesinin görevleri arasında olduğu; "Büyükşehir belediyesinin gelirleri" başlıklı 23'üncü maddesinin (f) bendinde de söz konusu park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirin %50'sinin ilçe ve ilk kademe belediyelerine, nüfuslarına göre dağıtılacağı belirtilmiştir. Aynı Kanun'un 23'üncü maddesinin son fıkrasında ise "*Büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe belediyeleri; tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili belediye veya bağlı kuruluşun talebi üzerine söz konusu tutar, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılır. Gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe belediye başkanı ve sayman şahsen sorumludur. Bu fıkra hükmü, ilçe ve ilk kademe belediyeleri hesabına yapılacak her türlü aktarmaları zamanında yapmayan büyükşehir belediye başkanı, bağlı kuruluş genel müdürleri ve saymanları hakkında da uygulanır.*" hükmüne yer verilmiştir.

Trabzon Büyükşehir Belediyesi tarafından 2016 yılı içinde toplam 2.451.518,29 TL otopark geliri elde edilmiş ancak bu gelirin %50'si olan 1.225.759,15 TL nüfuslarına göre ilçe belediyelerine dağıtılmamıştır. Böylelikle 362 Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilatlar Hesabı olması gerekenden 1.225.759,15 TL eksik, 600 Gelirler Hesabı ise aynı tutarda fazla olarak mali tablolara yansımıştır.

**Kamu idaresi cevabında;** "Belediyemiz, 2015 ve 2016 yılları için ilçe belediyelerinin otopark paylarını hesaplamış olup ödeme planına almıştır." denilmektedir.

**Sonuç olarak** Kurum tarafından 2015 ve 2016 yılları için ilçe belediyelerine ait otopark paylarının hesaplandığı belirtilmiş ancak bu konuda ilçe belediyelerine herhangi bir ödeme gerçekleştirilmemiştir. Mevzuat hükümleri doğrultusunda otopark gelirlerinin ilçe paylarına düşen bölümünün ilgili ilçelere nüfusları oranında dağıtılmaması nedeniyle 362 Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilatlar Hesabı olması gerekenden 1.225.759,15 TL eksik, 600 Gelirler Hesabı ise aynı tutarda fazla olarak mali tablolara yansımıştır.

### **BULGU 3: Belediye Tarafından Kiraya Verilen Taşınmazlar Üzerindeki Bazı İşyerlerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunması**

Belediye sınırları ile mücavir alan içinde kalan bazı işyerleri “işyeri açma ve çalışma ruhsatı” olmaksızın çalıştırılmış ve bu işyerlerinden “işyeri açma izni harcı” alınmamıştır.

10.08.2015 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin “İşyeri Açılması” başlıklı 6’ncı maddesi ile yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmayacağı ve çalıştırılmayacağı hüküm altına alınmıştır. Yine aynı maddede işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerlerinin yetkili idareler tarafından kapatılacağı belirtilmiştir. Ayrıca 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun’un 2’nci maddesinde ise işyeri yeri açma ve çalışma ruhsatı işlemlerinden muaf tutulan meslek grupları ve işletmelere yer verilmiştir. Gerek 3572 sayılı Kanunun 3’üncü maddesine ve gerekse de İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik’in “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesine göre yetkili idarenin, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye olduğu açıktır.

2011-2016 yılları arasında Trabzon Büyükşehir Belediyesi mülkiyetinde bulunan ve Belediye tarafından kiraya verilen toplam 83 adet işyerinden 61 adedi işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyet göstermektedir ve dolayısıyla bu yerlerden işyeri açma izni harcı tahakkuk ve tahsilatı yapılmamıştır.

**Kamu idaresi cevabında;** "Belediyemize ait olan taşınmazlardan ruhsat vermeye uygun olanlar ruhsatlandırılmıştır. Ruhsat verme şartlarını taşımayan taşınmazlar üzerinde çalışmalar devam etmektedir." denilmektedir.

**Sonuç olarak** Kurum tarafından bulguda belirtilen hususa ilişkin gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir. Bulguya konu edilen taşınmazlar Trabzon Büyükşehir Belediyesine aittir ve müstecirler eliyle uzun yıllardan bu yana işletilmektedir. Yani söz konusu 61 adet işyerinin mülk sahibi de işletme ruhsatını veren de Belediyedir. İşletme ruhsatı alabilmek için gerekli şartları taşımayan işletmelerin bir kamu kurumu olan Belediyenin taşınmazında faaliyette bulunması düşünülemez. Dolayısıyla söz konusu işyerlerinin ruhsat alma kriterlerini taşıması halinde yasal yaptırımların uygulanması gerekmektedir.



#### **BULGU 4: Belediyeye Ait Taşınmazları Kullanarak Elektronik Haberleşme Hizmeti Sunan Firmalardan Geçiş Hakkı Ücreti Alınmaması**

Belediyeye ait taşınmazları kullanarak elektronik haberleşme hizmeti sunan firmalardan geçiş hakkı ücreti alınmamıştır.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan ve 01.01.2014 tarihinde yürürlüğe giren "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik" bu faaliyetlerin ücretlendirilmesine ilişkin düzenlemeler getirmiştir.

Yönetmelik’in Tanımlar başlıklı 4’üncü maddesinde;

“... ”

a) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,

d) Geçiş hakkı: İşletmecilere; elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlarla kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden ve üzerinden geçmeleri için tanınan hakları,

e) Geçiş hakkı ücreti: İşletmecinin, geçiş hakkı karşılığında geçiş hakkı sağlayıcısına ödeyeceği ücreti,

f) Geçiş hakkı ücret tarifesi: Ek-1’de yer alan Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi Üst Sınırları Tablosunda belirtilen yerlerde, geçiş hakkını kullanacak işletmecilerden talep edilen ücretlerin üst sınırlarını gösteren fiyat tarifesini,

g) Geçiş hakkı sağlayıcısı (GHS): Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere taşınmazın sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini,

ğ) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve altyapısını işleten şirketi,

..... ”olarak tanımlanmıştır.

Yönetmelik'in "Başvuru ve değerlendirme" başlıklı 6'ncı maddesinde işletmecilerin geçiş hakkı kullanımını için Bakanlığa başvuruları gerektiği belirtilmiştir. Başvurusu kabul edilen işletmecilerin kamuya ait yerlerden geçiş hakkını kullanabilmesi hususunu düzenleyen aynı maddenin (b) bendinde "*Hazinenin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar ile mülkiyeti veya tasarrufu belediyelere ve kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar ile 25.2.1998 tarih ve 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında kalan yerlerde geçiş hakkını kullanacak işletmeci, ilgili GHS'ye Ek-2'de yer alan belgeler ve Bakanlıktan alınan kullanım onayı ile birlikte başvuruda bulunur. GHS kendisine yapılan geçiş hakkı talebi başvurularını mevzuat çerçevesinde en geç altmış gün içerisinde sonuçlandırır ve sonucunu işletmeciye bildirir. Geçiş hakkı talebinin reddedilmesi durumunda yapılan bildirimde red gerekçeleri açıkça belirtilir.*" denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in "İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinin (ç) bendinde geçiş hakkının kullanılmasının öncelikle tarafların anlaşmasına bağlı olduğu; "Geçiş hakkına ilişkin anlaşma" başlıklı 8'inci maddesinin 1'inci bendinde işletmeci ile GHS'nin serbestçe anlaşma yapabileceği; 6'ncı bendinde geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin geçiş hakkına ilişkin anlaşmada yer alacağı; "Geçiş hakkı ücretleri" başlıklı 9'uncu maddesinde Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için GHS tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücretinin, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamayacağı ve ilk yıldan sonraki geçiş hakkı ücretlerinin bir önceki yıl geçiş hakkı ücretine en fazla Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırımı yapılması suretiyle tespit edileceği; mevcut geçiş hakları başlıklı geçici 1'inci maddesinde Bu Yönetmelik kapsamında yer alan ve bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce sahip olunan geçiş hakları ve imzalanmış olan anlaşmaların herhangi bir sebeple sona ermediği sürece aynı şartlarda uygulanmaya devam olunacağı hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik'te, Bakanlık tarafından Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sisteminin (EHABS) kurulacağı ve işletmecilerin geçiş hakkına ilişkin elektronik haberleşme altyapı bilgilerini EHABS'ye kaydetmekle yükümlü olacağı belirtilmiştir.

Yönetmelik hükümlerine göre Belediyeye ait taşınmazlar üzerinden elektronik haberleşme hizmetini sunmak isteyen işletmeciler Bakanlıktan onay aldıktan sonra geçiş hakkı için Belediyeye başvuruda bulunacaktır. Başvurusu kabul edilen işletmeci Belediye ile anlaşma

yaparak Yönetmelik'te belirtilen tutardan fazla olmamak kaydıyla geçiş ücretini de belirleyip mevcut veya yapmayı planladığı altyapı bilgilerini EHABS'ye kaydetmek zorundadır.

22.11.2012 tarih ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Trabzon İl Belediyesi büyükşehir belediyesine dönüştürülmüş ve sınırları il mülki sınırı olarak genişletilmiştir. Dolayısıyla Trabzon Büyükşehir Belediyesi sorumluluk alanına dahil olan yerlerde yeni taşınmazlar edinmiştir. 6360 sayılı Kanunun ve Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce Trabzon Belediyesi, Trabzon İl Özel İdaresi ve bazı ilçe belediyelerinin bir firma ile firma lisansının geçerli olduğu sürece bila bedel bir anlaşma yaptığı görülmüştür. Ancak gerek anlaşmanın konusuna giren taşınmazların malikinin değişmesi gerekse Yönetmelik ile bu gibi yerlerin kullanılmasının ücrete tabi olacağı hususu birlikte değerlendirildiğinde Büyükşehirin sorumluluğuna dahil olan yerler için söz konusu firma ile yeni bir anlaşma yapılması gerekirken bu yola başvurulmadığı görülmüştür. Diğer taraftan Belediyenin sorumluluk sahasına dahil yerlerde diğer firmalarla da geçiş hakkı anlaşması yapmamış ve dolayısıyla geçiş hakkı ücret geliri elde edememiştir.

**Kamu idaresi cevabında;** "Gerekli yazışmalar yapılmış olup belediyeye ait taşınmazları kullanan firmalardan geçiş hakkı ücreti alınmıştır." denilmektedir.

**Sonuç olarak** Kurum tarafından konuya ilişkin gerekli yazışmaların yapıldığı ve ilgili firmalardan geçiş hakkı ücreti alındığı belirtilmiştir. Kurum sorumluluğunda olan taşınmazları kullanan ilgili firmalarla sözleşmelerin tamamlanarak Meclis kararı ile belirlenen gelir tarifesine göre geçiş hakkı gelirlerinin tahsil edilmesi gerekmektedir.

#### **BULGU 5: İmar Mevzuatı Uyarınca Elde Edilen Otopark Gelirlerinin, Büyük Şehir Belediyesi Tarafından İlçe Belediyelerinden Tahsil Edilmemesi**

3194 sayılı İmar Kanunu ve bu Kanun'a istinaden 01.07.1993 tarih ve 21624 Resmi Gazete'de yayınlanan Otopark Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda ilçe belediyeleri tarafından elde edilen gelirler büyük şehir belediyesi tarafından ilgili ilçe belediyelerinden tahsil edilmemiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun Belediyeler arası hizmet ilişkileri ve koordinasyon başlıklı 27'nci maddesinde imar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili

olarak elde ettikleri gelirlerinin tahsil tarihinden itibaren kırk beş gün içinde büyükşehir belediyesine aktarılacağı ve bu gelirlerin otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanılacağı belirtilmiştir. Aynı Kanun'un Büyükşehir belediyesinin gelirleri başlıklı 23'üncü maddesinin son fıkrasında "*Büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe belediyeleri; tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili belediye veya bağlı kuruluşun talebi üzerine söz konusu tutar, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılır. Gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe belediye başkanı ve sayman şahsen sorumludur. Bu fıkra hükmü, ilçe ve ilk kademe belediyeleri hesabına yapılacak her türlü aktarmaları zamanında yapmayan büyükşehir belediye başkanı, bağlı kuruluş genel müdürleri ve saymanları hakkında da uygulanır.*" hükmü yer almaktadır. Otopark Yönetmeliği'nin "Otopark bedelinin tahakkuk ve tahsili" başlıklı 10'uncu maddesinde 3030 sayılı Kanun kapsamında kalan belediyelerde, büyükşehir belediyesince ilçe belediyeleri adına kamu bankalarından herhangi birinde otopark hesabı açtırılacağı ve burada toplanan meblağın büyükşehir belediyelerince o ilçe sınırları içerisinde yapılacak otoparklar için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri uyarınca il genelinde sadece dört ilçe, otopark gelirlerini Belediyeye aktarmıştır. Diğer yandan Trabzon Büyükşehir Belediyesi, ilçe Belediyeleri adına kamu bankalarından herhangi biri nezdinde otopark hesabı açmamış ve alacaklarını tahsil etmemiştir.

**Kamu idaresi cevabında;** "Bulgu konusu otopark gelirlerinin tahsilatının yapılmasına başlanmıştır." denilmektedir.

**Sonuç olarak** Kurum tarafından bulguda belirtilen otopark gelirlerinin tahsilatının yapılmaya başlandığı belirtilmiştir. İl genelindeki tüm ilçelerden otopark gelirlerinin Belediyeye aktarılmasının sağlanması ve bu doğrultuda elde edilen gelirin ilçe belediyeleri adına kamu bankalarından herhangi biri nezdinde açılacak hesapta değerlendirilmesi gerekmektedir.

## **BULGU 6: Katı Atık Bertaraf Maliyetlerinin ve Ücretlerinin Belirlenmemesi**

Katı atıkların bertaraf edilmesi için yapılan maliyetlerin tamamının su aboneleri aracılığıyla tahsil edilmesini sağlayacak çalışmalar yapılmamıştır. 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 11'inci maddesinin 11'incifikrasında “*Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettiirmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz.*”denilmektedir.

27.10.2010 tarih ve 27742 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren “Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik”te, evsel katı atıklar için toplama, taşıma, aktarma, geri kazanım (kompost, yakma) ve bertaraf tesisleri kurulması, işletilmesi, kapatılması ve kapatma sonrası izlenmesi ve bakımına ait tam maliyet esaslı tarifelerin belirlenerek su faturası ile birlikte tahsil edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "tanımlar" başlıklı 4'üncümaddesinde ücret: “*26.5.1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Mükerrer 44'üncü maddesi hükmü gereği çevre temizlik vergisi ile aynı Kanun'un 87'nci maddesi uyarınca kanalizasyon harcamalarına katılma payı ve 2560 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesi uyarınca alınan kullanılmış suları uzaklaştırma bedelini de içerecek şekilde; atıksu ve evsel katı atık ile ilgili verilen tüm hizmetler karşılığında tam maliyet esaslı tarifeye göre belirlenen toplam sistem maliyetini karşılamak üzere evsel katı atık ve atıksu hizmetlerinden yararlananlar tarafından ödenmesi gereken parasal değeri*” olarak tanımlanmıştır. 15'inci maddesinde evsel katı atık sistemi süreçleri belirlenmiş evsel katı atık idarelerinin toplam sistem maliyetinin hesaplanmasında esas alacağı temel bileşenlerin toplama, taşıma, aktarma, geri kazanım (kompost, yakma gibi), bertaraf (Düzenli depo sahasının kurulması, işletilmesi, kapatılması, kapatma sonrası bakım ve gözetim) ve satış olduğu ifade edilmiştir. 22'nci maddesinde ise faturalandırmanın atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilen, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Maliyetin ve ücretlendirmenin belirlenmesine yönelik olarak T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre

Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz hazırlanmıştır. Belediyelerden bu Kılavuz rehberliğinde maliyet hesaplarını yapması ve aynı yıla ilişkin maliyetlerin tamamının katı atık üreticilerine yansıtılmasını sağlayacak ücretlendirmeyi belirlemesi beklenmektedir.

Trabzon ilindeki katı atık bertaraf tesisi Trabzon ve Rize İli Yerel Yönetimleri Katı Atık Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği (TRABRİKAB) tarafından işletilmekte ve Birlik üyesi olan belediyeler tarafından getirilen atıklar ton başına ödenen meblağ karşılığında bertaraf edilmektedir. Trabzon Büyükşehir Belediyesi de evsel katı atıkları aktarma istasyonlarından alıp bertaraf tesisine transferini gerçekleştirmekte ve tesise ulaştırdığı atık miktarı kadar Birliğe ödeme yapmaktadır. Yukarıdaki Yönetmelik hükümleri gereğince Belediyenin evsel katı atıklarla ilgili olarak katlandıkları tüm maliyetin tam maliyet esasına göre belirlemesi ve katı atık bertaraf bedeli olarak su faturaları aracılığıyla abonelerden tahsil etmesi gerekmektedir.

Belediyelerin maliyetlerini su aboneleri aracılığıyla kirleten öder prensibi çerçevesinde katı atık üretenlerden tahsil etmesi ve bunun için ücret tarifesi belirlemesi, bir hazırlık süreci geçirilmesini gerekli kıldığından söz konusu Yönetmelik'e eklenen geçici 1'incimadde ile uygulama 31.12.2014 tarihine kadar ertelenmiştir. Ancak Belediyelerin gerekli hazırlıkları tamamlayamadıkları gerekçesiyle Yönetmelik'in uygulanması 2017 sonuna kadar uzatılmıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ilgili düzenlemeye belediyelerin uyum sağlayabilmesi ve hazırlıklarını tamamlayabilmesi için geçiş süresini uzatmaktadır ancak yapılan ertelemeler belediyelerin söz konusu çalışmaları tamamlamasına vesile olmaktan ziyade uygulamadan kaçınmaları ile sonuçlanmaktadır. Bu sonucun bir tezahürü olarak Trabzon Büyükşehir Belediyesi katı atık bertaraf maliyetini ve ücretlerini belirlemediği gibi maliyet ve ücretlerin tespit edilmesine yönelik bugüne kadar herhangi bir çalışma da yapmamıştır

**Kamu idaresi cevabında;** "27.10.2010 tarih ve 27742 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik" in geçici 1'inci maddesinde uyum süresi 31.12.2017 olarak uzatılmıştır." denilmektedir.

**Sonuç olarak** Kurum tarafından bulguya konu edilen hususla ilgili düzenleme yapmak için 31.12.2017 tarihine kadar sürelerinin bulunduğu ifade edilmiş ancak bulguda da değinildiği üzere bu konuda herhangi bir hazırlık çalışmasının başlatıldığına ilişkin bir bilgi verilmemiştir. Katı atık bertaraf maliyetlerinin ve ücretlerinin belirlenmesine yönelik hazırlık çalışmalarının

Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz hükümleri çerçevesinde başlatılması ve 31.12.2017 tarihi itibarıyla uygulamanın hayata geçirilmesi gerekmektedir.

**8. EKLER****Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları**

<b>Trabzon Büyükşehir Belediyesi 2016 Yılı Bilançosu</b>		
<b>AKTİF</b>		<b>2016 YILI</b>
<b>1</b>	<b>DÖNEN VARLIKLAR</b>	103.746.104,57
<b>10</b>	<b>HAZIR DEĞERLER</b>	38.419.859,60
100	KASA HESABI	
101	ALINAN ÇEKLER HESABI	
102	BANKA HESABI	37.881.081,47
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI	
104	PROJE ÖZEL HESABI	0,00
105	DÖVİZ HESABI	
106	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI ( - )	
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	527.490,64
<b>11</b>	<b>MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR</b>	<b>15.475,54</b>
117	MENKUL VARLIKLAR HESABI	
118	DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	0,00
<b>12</b>	<b>FAALİYET ALACAKLARI</b>	<b>33.292.180,89</b>
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	6.490.215,78



121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	26.354.462,22
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	447.502,89
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	
<b>13</b>	<b>KURUM ALACAKLARI</b>	
132	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	
137	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI HESABI	
<b>14</b>	<b>DİĞER ALACAKLAR</b>	<b>34.956,22</b>
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	34.956,22
<b>15</b>	<b>STOKLAR</b>	<b>4.433.255,87</b>
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	4.433.255,87
153	TİCARİ MALLAR HESABI	
157	DİĞER STOKLAR HESABI	
<b>16</b>	<b>ÖN ÖDEMELER</b>	<b>991.138,31</b>
160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	
161	PERSONEL AVANSLARI HESABI	
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	991.138,31
164	AKREDİTİFLER HESABI	
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	0,00
166	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER HESABI	
167	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ HESABI	
<b>18</b>	<b>GELECEK AYLARA AİT GİDERLER</b>	
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	
<b>19</b>	<b>DİĞER DÖNEN VARLIKLAR</b>	<b>26.559.238,14</b>

190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	26.559.238,14
191	İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	
197	SAYIM NOKSANLARI HESABI	
<b>2</b>	<b>DURAN VARLIKLAR</b>	<b>1.073.736.614,64</b>
<b>21</b>	<b>MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR</b>	
217	MENKUL VARLIKLAR HESABI	
218	DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	
<b>22</b>	<b>FAALİYET ALACAKLARI</b>	<b>1.450.448,54</b>
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.450.448,54
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	
227	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	
<b>23</b>	<b>KURUM ALACAKLARI</b>	
232	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	
<b>24</b>	<b>MALİ DURAN VARLIKLAR</b>	<b>57.547.935,18</b>
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	37.582.901,93
241	MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	19.965.033,25
<b>25</b>	<b>MADDİ DURAN VARLIKLAR</b>	<b>1.014.584.183,16</b>
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	670.705.491,81
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	206.954.495,60
252	BİNALAR HESABI	153.590.378,72
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	40.223.593,20
254	TAŞITLAR HESABI	60.113.928,82
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	18.518.158,59
256	DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	

257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI ( - )	-194.560.282,02
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	59.038.424,44
259	YATIRIM AVANSLARI HESABI	
<b>26</b>	<b>MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR</b>	
260	HAKLAR HESABI	2.269.322,13
264	ÖZEL MALİYETLER HESABI	
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI ( - )	-2.269.322,13
<b>28</b>	<b>GELECEK YILLARA AİT GİDERLER</b>	
280	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI	
<b>29</b>	<b>DİĞER DURAN VARLIKLAR</b>	<b>154.047,76</b>
294	MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	
297	DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR HESABI	
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI ( - )	-264.362,05
<b>TOPLAM:</b>		<b>1,177,482,719.21</b>
<b>9</b>	<b>NAZİM HESAPLAR</b>	<b>364.790.570,06</b>
<b>90</b>	<b>ÖDENEK HESAPLARI</b>	<b>40.877.356,62</b>
906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	0,00
<b>91</b>	<b>MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI</b>	
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	29.830.421,78
912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI	
<b>92</b>	<b>TAAHHÜT HESAPLARI</b>	<b>141.332.971,66</b>
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	141.332.971,66

<b>99</b>	<b>DİĞER NAZIM HESAPLAR</b>	
990	KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	152.749.820,00
<b>Genel Toplam:</b>		<b>1,542,273,289.27</b>

<b>PASİF</b>		
<b>3</b>	<b>KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>159.352.845,16</b>
<b>30</b>	<b>KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR</b>	<b>21.059.832,27</b>
300	BANKA KREDİLERİ HESABI	21.059.832,27
303	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	
304	CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	
309	KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	
<b>31</b>	<b>KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR</b>	
310	CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	
<b>32</b>	<b>FAALİYET BORÇLARI</b>	<b>69.982.227,69</b>
320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	69.982.227,69
322	BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR HESABI	
<b>33</b>	<b>EMANET YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>10.800.669,51</b>
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	2.032.532,66
333	EMANETLER HESABI	8.768.136,85
<b>34</b>	<b>ALINAN AVANSLAR</b>	
340	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	
349	ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	
<b>36</b>	<b>ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER</b>	<b>46.340.445,51</b>
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	4.253.097,36

361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	567.480,51
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	4.031.674,41
363	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	1.451,44
368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	37.486.741,79
<b>37</b>	<b>BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI</b>	<b>11.003.792,65</b>
372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	3.403.776,80
379	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	7.600.015,85
<b>38</b>	<b>GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI</b>	<b>165.877,53</b>
380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	
381	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	<b>165.877,53</b>
<b>39</b>	<b>DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI</b>	
391	HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	
397	SAYIM FAZLALARI HESABI	
399	DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	
<b>4</b>	<b>UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>120.443.211,19</b>
<b>40</b>	<b>UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR</b>	<b>80.758.564,19</b>
400	BANKA KREDİLERİ HESABI	78.258.564,19
403	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	2.500.000,00
404	TAHVİLLER HESABI	
409	UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	
<b>41</b>	<b>UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR</b>	
410	DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	
<b>43</b>	<b>DİĞER BORÇLAR</b>	<b>17.724.371,55</b>

430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	
438	KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	17.724.371,55
<b>44</b>	<b>ALINAN AVANSLAR</b>	
440	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	
449	ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	
<b>47</b>	<b>BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI</b>	<b>21.960.275,45</b>
472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	12.862.994,91
479	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	9.097.280,54
<b>48</b>	<b>GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI</b>	
480	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	
481	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	
<b>49</b>	<b>DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	
499	DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	
<b>5</b>	<b>ÖZ KAYNAKLAR</b>	<b>897.686.662,86</b>
<b>50</b>	<b>NET DEĞER</b>	<b>646.142.527,10</b>
500	NET DEĞER HESABI	646.142.527,10
<b>52</b>	<b>YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI</b>	
522	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI HESABI	
<b>57</b>	<b>GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>337.526.246,88</b>
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	337.526.246,88
<b>58</b>	<b>GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>-228.045.742,97</b>
580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-228.045.742,97
<b>59</b>	<b>DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>142.063.631,85</b>
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	142.063.631,85

591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	0,00
<b>TOPLAM:</b>		<b>1,177,482,719.21</b>
<b>9</b>	<b>NAZIM HESAPLAR</b>	<b>364.790.570,06</b>
<b>90</b>	<b>ÖDENEK HESAPLARI</b>	<b>40.877.356,62</b>
907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI	0,00
<b>91</b>	<b>MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI</b>	
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	29.830.421,78
913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI	
<b>92</b>	<b>TAAHHÜT HESAPLARI</b>	<b>141.332.971,66</b>
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	141.332.971,66
<b>99</b>	<b>DİĞER NAZIM HESAPLAR</b>	
999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	152.749.820,00
<b>GENEL TOPLAM:</b>		<b>1,542,273,289.27</b>

Trabzon Büyükşehir Belediyesi 2016 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu							
HESAP KODU	YRD HESAP KOD	GİDERİN TÜRÜ	TL	HESAP KODU	YRD. HESAP KOD	GELİRİN TÜRÜ	TL
630	01	PERSONEL GİDERLERİ	33.000.328,71	600	01	VERGİ GELİRLERİ	10.997.850,48
630	02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	5.281.458,48	600	03	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	62.526.888,09
630	03	MAL VE HİZMET ALIMLARI	145.237.664,34	600	04	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	16.575.968,76
630	04	FAİZ GİDERLERİ	3.926.323,17	600	05	DİĞER GELİRLER	331.058.270,74
630	05	CARİ TRANSFERLER	7.148.877,44	600	11	DEĞER VE MİKTAR DEĞİŞİMLERİ GELİRLERİ	538.520,93
630	07	SERMAYE TRANSFERLERİ					
630	11	DEĞER VE MİKTAR DEĞİŞİMLERİ GİDERLERİ	6.147,57				
630	12	GELİRLERİN RET VE İADESİNDEN KAYNAKLANAN GİDERLER	2.605.360,43				
630	13	AMORTİSMAN GİDERLERİ	19.466.198,25				
630	14	İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ	51.650.115,45				
630	20	SİLİNEBİLİR ALACAKLARDAN KAYNAKLANAN GİDERLER					
630	30	PROJE KAPSAMINDA YAPILAN CARİ GİDERLER					
630	99	DİĞER GİDERLER	1.875.888,58				
<b>GİDERLER TOPLAMI</b>			<b>279,633,867.15</b>	<b>GELİRLER TOPLAMI</b>			<b>421,697,499.00</b>
<b>FAALİYET SONUCU (+/-)</b>							<b>142,063,631.85</b>



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI  
06520 Balgat / ANKARA  
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00  
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr  
<http://www.sayistay.gov.tr>